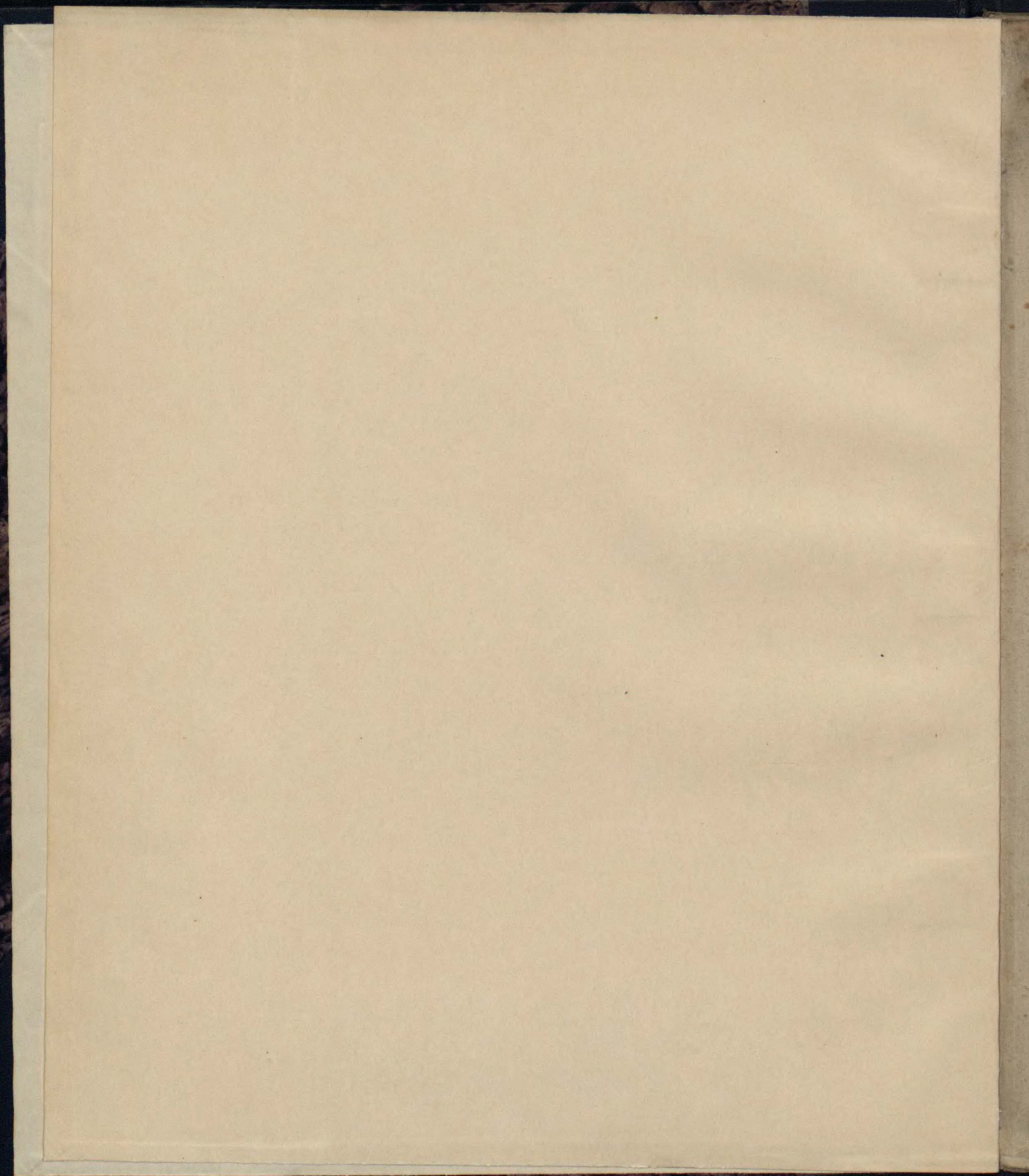

5631

Opracowano w r. 1933.

I

Ustawa dla Miasta Wieliczki

5031

Podobnie ogi: imiobill stvull. mavoriast U

Idy traktatem 14. października 1809. roku zawartym w Wiedniu między Najjaśniejszym Cesarzem Francuzów, Królem Włoskim, Protektorem zwiazku Renuńskiego, i porędnikiem zwiazku Helweckiego z jednej, a Najjaśniejszym Cesarzem Austriackim z drugiej strony zawarowane zostało, że miasto Wieliczka z całym terytorium min. wolnych będzie odg. należec. polnie do Cesarza Jmci Austriackiego i do Króla Jmci Sarskiego jako księcia Warszawskiego; tudzież że gwarancji i oszcz. w rzeconym mieście będzie oddawana w imieniu władzy muni. cyjalney tegoż miasta; że w terytorium tego wojsko tak Austriackie, jako też i księstwa Warszawskiego nie będzie miasta kony. stencyi, ale tylko do utrzymania policyi obydwu wój. rzecone wyrok. Rady postanowiły utrzymywac wojsk. wney, lecz małej liczb. wojsk. kome. przeto zapobie. gajac aby na potem nie wyszły i skut. nieporozumienia się między Najjaśniejszym Cesarzem Jmci Austriackim, i między Najjaśniejszym Królem Sarskim ich Arkadami i komendami, tak z przyczyn. polney własności miasta i jego terytorium, jako też z przyczyn. kony. stencyi wojsk. obu państw kommissarz. umocowani na ten koniec od obu dworow, jako to: od Najjaśniejszego Cesarza Austriackiego n.n. od Króla Jmci Sarskiego jako księcia Warszawskiego n.n. ułożyli, y postanowili następujące przepisy dla miasta Wieliczki i jego terytorium.

Tytul.

A). Projekt w tym sposobie podane są, i jak gdyby był, ulozony i ugodzony między kommissarzami dwóch Arkad, gdyż gdzie idzie o deklarowanie woli dwoch panujących, rzecz musi w przed. bydz ulozona przez ich kommissarzow, a dopiero ratyfikowana przez ich pryncypalow. Jeden. Drzywilez w podobnym zdarzeniu nie zaradziłby tej potrzebie, nadanie. Miastu Wieliczki pewnych swobod powinno być skutkiem woli obu panujących.

N. Jmci. 5031.

2
dzy sądowej i rządowej Miasta Wieliczki, takż i podobnie i ma,
iżkow swoich a,

Artykuł 5. Rząd Miasta Wieliczki nie może na kładac
żadnych opłat na przywożących do miasta wszelkiego gatunkow
towary lub żywnosc, nie może stanowic zadnych od konsumpcy
Akcyz, ani tem bardziej w prowadzac zadnych monopolow,
procz przepinacy piwa i gorzalki.

Artykuł 6. Rząd Miasta Wieliczki nie będzie mocen
pobierac zadney opłaty od towarow przechodzacych przez tego
terytorium bądź z Księstwa Warszawskiego do Austryi, bądź
z Austryi do Księstwa Warszawskiego.

Artykuł 7. More iednak i powinien rząd Muniicy,
palny Miasta Wieliczki wybierac przy wozystkich rogat,
kach opłate od drogi, a to w kwocie następujacey: to jest od ie,
dnego konia po , od iednego wolu po , od bryki ładowney
po , od mazy ładowney po , od wozu konianego parokon,
nego po , od wozu konianego czterokonnego po , od
pojazdu ładownego bądź pocztą bądź nie na iestemi konni, idq
cego po , a to na poprawe drog i brukow w mierville
od wszelkich zar wozow wola natadowanych nie będzie pobiera,
na zadna opłata, lecz drogi prowadzace od min solnych na
wzyskie trakty Administracya Solna naprawiac będzie,
albo o ich naprawe ugodzi się osobno, zwładką muniyपालną mia,
sta Wieliczki

Artykuł -

a, Te władze zapewnil miastu Wieliczce przywilej lokacyjny przez
Henryka księcia krakowskiego wroclawskiego i sandomierskiego
go, ktory to przywilej Przemyslaw II. potwierdzaiq postanow,
wil pod Nr 1290. a żeby nawet gornicy i rzemieślnicy okolo soli
pracujący odpowiadali przed sądem Miasta Wieliczki w słowach
Insuper volumus, ut vectores salis et coctores predicti loci,
coram iudicibus prelibate respondeant Civitatis -

Artykuł 8. Wzrętkie zymosie i wzrętkie towary w chodzą,
ce na konsumpcyę do miasta Wieliczki wolne są od opłaty celi, tak
na komorach Austryackich, jako i na komorach Królestwa War-
szawskiego które będą postanowione przy teraźniejszym ograni-
czeniu terytorium Wieliczki. a.)

Artykuł 9. Pleban Wielicki ma wzrętkę wolności pro-
wadzenia sobie wzrętkie produkta ze łwi Łyczonka zwanej
do tego kowala należącej, a najdłuższej się teraz w Terytorium
Cesarstwa Austryackiego, która to wieś przy kościele
Wielickim na zawrże poroślanie. Zakonnicy mendicantes
najdłuższej się w Wieliczce będą mieli wolność prowadzić
bez żadnej opłaty tak na komorze Austryackiej, jako i na ko-
morach Królestwa Warszawskiego ialmuzne im od kogokol-
wiek ofiarowanę.

Artykuł 10. Wzrętkie place w mieście i grunta w ter-
ritorium należące do własności całego miasta, nie mogą być
inaczej nabywane, tylko przez licytacyę na wieczną dzierż-
wę z kondycyą opłacania z nich takiego dochodu, jaki przez
licytacyę ustanowiony będzie z warunkiem opłacenia się ce-
lsci wartości dziedzictwa przy nabyciu takiego placu
lub gruntu.

Artykuł 11. Gdyby się przytrafiło żeby własność par-
tykularna nie miała swego dziedzica, lub nie została przez jego
prawego właściciela rozporządzona, własność ta która w ter-
ritorium

a.) jeżeliby była obawa a żeby towary, wchodzące do Wieliczki nie wycho-
dziły za jej granice, i przynosiły cel obu rządów, tedy na to jest taki pro-
sob a żeby urzędnicy celni Austryaccy pilnowali wychodu towarów
z Wieliczki do Królestwa Warszawskiego, a nawzajem polscy pil-
nowali wychodu towarów z Wieliczki do Galicyi, i tam odbierali
w tajemnie cła od towarów wychodzących.

3

ritorium najdłuższą, spada dziedzictwem na miasto Wieliczka,
i rozporządzoną będzie iak przepisuje Artykuł 10. tego Tytułu.

Artykuł 12. Gdyby wypadła potrzeba dla dwóch Najias:
Arządowi otworzenia nowej szyby solney, w Territorium Wielicki,
obydwa wyz rzeczone Arządy opłacą wartość gruntu miastu
lub właścicielowi według tary przez Urząd Mieyński mającej się
na ten koniec wyprawadzić.

Artykuł 13. Oprócz miny soli kopalney, i oprócz fabry,
ki soli warzoney gdyby ią obydwaj Najiaszniey z Arządy na
nowo zaprowadzić chcieli, wszelkie inne regalia w całym
territorium Wielicki należec będą do miasta Wielicki.

Artykuł 14. Summy iakieby miasto zebrało, z roz-
przedania dóbr na wieczną dzierżawę z Arządy, części ich wartość,
i bądź iakiejkolwiek inne kapitały, rządowi miasta prawem
własności należące nie mogą być na żadne wydatki obraca-
ne, lecz mają być pożyczane na procent 10° 100, a właścicielom
w Territorium Wielicki osiadłym, i dobrą hipotekę mającym,
a to pod odpowiedzialności tych Urzędników, którzy by ta,
Krowemi Summami inaczej rozporządzili.

Artykuł 15. By miasto Wieliczka z całym swoim
territorium należy teraz polnie do Najiasz: Cesarza Jmci
Austryi, i Najiasz: Króla Jmci Sarskiego iako Króla Warzaw,
którego a z całym dług który porostata winna Arządowi Austryac-
kiemu za kuzno wsi mierzeczka czyli Łednica gorna i dolna
należy.

a) Proponuje się tylko 8. procentu od takowych summ dla tego, żeby
Arząd dał przykład nie wymagania wielkiego procentu, żeby ci
którzyby potrzebowali takowe summy pożyczac, mogli je z korzy-
ścią obracać na murowanie domow, któreby były zaraz ich hipoteką.

należy teraz, przez potowę Hay: Królowi Jmci Pałkiemu prawem
nabycia własności terytoryum: przez oba państwa, między Monarch
choć na tąd swojej prostej, dla tego miasta, wż rzeczona
Summa w kwocie 20000. Eł: Ayn: odwręciq, i one miastu tyle ra
zy rzeczonemu daruiq, nie wymagaic ani opłaty Kapitału, ani
opłaty procentu, pod tym iednak warunkiem, żeby miasto Sum
mę dopiero rzeczona, podzieliwszy na raty z dochodow swoich ze
brało, i one, na procent za pewną Hypotekę lotowała, po 700.

Artykuł 16. Miasto Wieliczka mieć będzie targi co
tydzień w Niedziele, podług dawnego zwyczaju, i dogodności dla
Gorników okolo soli pracujących, przez tego będzie mieć, Jar
marki, pierwszego poniedziałku w każdym miesiącu i dwa
wielkie w Roku Jarmarku ieden dnia 9. maja, drugi dnia 8.
Października, przypadające dni 6. ciągłe trwać mające; na które
wolno będzie rzedzać kupcom ze wsey Ałkich krajow, bez opła
ty cel, bądź na granicach Austryackich bądź na granicach
księstwa Warszawskiego które do terytoryum Wieliczki
dopieraiq. Rozumieć się z siebie samo ma, iż tymie kupcom
wolność dana będzie nie sprzedane, przez nich towary nara
do krajow z kąd takowe przywiezli bez żadney opłaty wy
wieze.

Artykuł 17. Lubo traktatem 14. Października 809 2y
zawarowane zostało, że oba wojskie Arady Austryacki i k
stwa Warszawskiego trzymać będą w mieście Wielicko ro
wną liczbę wojska dla utrzymania policyi mięscowey,
gdy przecież miasto rzeczone ofiaruię utrzymywac soym ko
stem, rachotkow mięscowich w liczbie dostarczaiqey dla za
choowania policyi: porządku, a przez umieszczenie dwoch
równych Garnizonow mogłyby wynikać iadkie nieprzywotowci
między komendantami na wzajem, lub między komendanta
mi

mi i municipalności, przeto: chcąc utrzymać ją w najlepszym porządku, mienie się między dwiema przysięgłymi Arządami, stanowi się iż od tego nie będzie konsekwencji żadnego wojska w Wieliczce, i wrydy tego Policji mieyscowey będzie zupełnie niepodległa żadnemu Cywilnemu lub Wojskowemu Urzędowi bądź od Cesarza Jmci Austriackiego, bądź od Króla Jmci Sarskiego postanowić się mogącemu —

Artykuł 18. Dla dozoru i ednacki min i magazynow solnych tudzież domu dla urzędnicow nad szymbami przeloznymi w Wieliczce najdłuższego się będzie codziennie przychozić warta z iednego pod-Officera, i dwiema żołnierzy Austriackich, tudzież z iednego pod-Officera Polskiego i tyleż żołnierzy, którzy zlurowani przez następującą wartę codziennie za terytorium Wielicki powracac będą winni do kosztów, które na ten koniec oby dwa Arządy na swych terytoriach wystawic mają —

Artykuł 19. Pod-Officerowie i żołnierze obu Arządów na warcie przy szymbach i magazynach solnych będący, nie mogą się mieżać pod żadnym pozorem do wewnętrzney Policji miasta Wielicki, pod odpowiedzialnością przepisana na przestępczych subordynacyą wojskową —

Artykuł 20. Gdy miasto Wielicka potrzebowac musi soli na konsumpcyą wewnętrzną, a ten dobroczynny produkt najdłuż się wlaśnie w iego terytorium, przeto dwaj najiarńszy i Drostktorowie chcąc okazać dowody swej wyroczliwej opieki dla ludu tegoż miasta nadać mu z szymb Wielicki soli Cetnarow 1000, którą Arząd Municipalny co kwartał w kwocie Cetnarow 250. pobierac będzie i na dochod miasta przedstawac ma, podług następującej Ceny n. n. z dochodu zwa

za

za sol zebranego opłacać będzie wszelkie koszty na utrzymanie do-
licy i mierzowej nieuchronnie potrzebne. Wszelkie i edna k
przedawania soli za terytorium zabrania się miastu pod ka-
rą konfiskowania przy granicach rzeczonego terytorium.

Artykuł 21. Rząd Wielicki nie może fortyfikować
swego miasta, ani swego terytorium z żadnej strony; ani dwa
wysokie Rządy nie mogą stawiać żadnych fortyfikacji z
ktorey kolwiek bode strony przy granicach terytorium Wie-
licki.

Artykuł 22. Miasto Wielicka przyjmie na narzę-
dne czasy kodeks Napoleona Cywilny, Kriminálny, handlowy,
i minorowy.

Artykuł 23. Każdy Miasto Wielickie o iako preten-
sya z prawa osobistego lub rzeczownego wyniszczenia zapo-
zwac sobie zyczący, powinien wprzod do Najwzniejszych Dro-
tektorow tegoż miasta koncem namaczenia przez tychże
wspólnie temuż Miastu iakowego do odpowiedzialności
du idac się.

Artykuł 24. Dieczęć Miasta Wielicki będzie ta-
sama ktora ma sobie nadana przywilejem lokacyjnym od
Krolow Polskich swych fundatorow.

Artykuł 25. Pocztowo Wielickie ma redynie do
miasta nalezeć, zaczem tylko kosztom miasta będzie utrzy-
mowana, i przez miasto rządzona.

Tytuł II.

O Obywatelach Miasta i terytorium Wielicki

Artykuł 1. Ponieważ Miasto Wielicka przyjęło
kodeks Napoleona; preto Obywatelstwo tego miasta w ocalem
iego

5
iego territorium nabywa się i utracą podług tego, iak jest przepi-
sano w Kodeksie dopiero wreczonym Artykuł I. Tytuł I. §. I.

Artykuł 2. Wszyscy Obywatele Miasta i territorium
Wieliczki są między sobą równi w obliczu prawa, wszyscy są,
stać bezpośrednie pod jedną Gmiesną władzą rządowych i sądo-
wych tegoż Miasta, a pośrednie pod protekcją Naj. Cesarza
Ima Austriackiego, i Naj. Króla Ima Sarskiego i Arkoherca
Warszawskiego —

Artykuł 3. Nikt nie może powiadać wola nowi ziem-
skiej lub mieyskiej, nikt nie może sprawować Urzędów lub
posług publicznych w całym territorium Wieliczki, kto nie
jest Obywatelom tegoż Miasta.

Artykuł 4. Obywatel Miasta Wieliczki może rżem
bydź Obywatelom Galicyi, lub Księstwa Warszawskiego, lecz
z majątku w Wieliczkę powiadanego, lub z Profesyi w Wie-
liczce sprawowanej podlega Jurysdykcyi Miasta Wieliczki,
z osoby zaś w ten czas ty, kto jest odpowiedzialnym, gdy miesz-
ka na territorium Wieliczki.

Artykuł 5. Wszelki uczynek pociągający za sobą
odpowiedzialność, jeżeli jest popełniony na territorium Wielicz-
ki, bądź przez Obywatela, bądź przez mieszkanca, lub prze-
chodnia, poddać go władzy i zwierzchności Sądowej tegoż ter-
ritorium.

Tytuł III.

O wyznaniu i obrządkach Religii

Artykuł 1. Religia katolicka, jest religią wszystkich
mieszkańców Wieliczki.

Artykuł

Artykuł 2. Wszystkie wyznania niekatolickie mogą być dozwolone w terytorium Wielickim

Artykuł 3. Duchowienstwo katolickie i wszystkie kościoły w całym terytorium Wielickim będący, należą do jurysdykcji Duchowney Biskupa Krakowskiego

Artykuł 4. Dwieście i wszelkie dochody kościoła parafialnego w Wieliczce lub gdziekolwiek indziej najbliżej się zachowują się w swej nienaruszonej całości, podług dawnego prawa temuż kościołowi od dawna Turceych.

Artykuł 5. Wszystkie wieś które dawniej należały, do parafii kościoła Wielickiego nie mogą być od niego napotem oderwane z przyczyny odgraniczonego teraz terytorium Wielicki, lecz pozostaną tak jak dotąd były.

Artykuł 6. Gdyby Rząd muncypalny Miasta Wielicki przekonał się za czasem, iż dla jakiego wyznania Chrześcijańskiego niekatolickiego wypadłaby potrzeba dozwolnić wystawienie kościoła, lub jakkolwiek inaczej nazwanego domu do obrzędów i nabożeństwa. More to pozwolić; gdyby iednak szło o wystawienie domu modlitwy dla jakiego wyznania niechrześcijańskiego, powinien wyrażać o pozwolenie swoich dwóch Najjaśniejszych Protektorów i jeżeliby tego gatunku niechrześcijaństwo znajdowali się przynajmniej w liczbie pięćdziesiąt rodzin.

Artykuł 7. Dozwolone tym sposobem wyznania publiczne zostawac będą pod bezpośrednią zwierzchnością Rządu Muncy.

A) Wieś ta zamieszkała są po większej części górnikami, którzy zawsze w rybach Wielickich pracują, a którzy ledwie mają niedzielną wolną do odwiedzenia się ze swoją rodziną, oddzielenie ich od parafii, zrobiłoby trudność utrzymania górników przy nieustawnej robocie i talusowi opiera się w potrzeby do żywności, bo ludzie którzy idą na nabożeństwo do kościoła przynosić im zaraz wszystkie czego, do swej wygody potrzebują. Z czego wypada waina prawda, że terytorium min. wolnych daleko powinno być odobieranie, że niż terytorium Wielickim.

6

Municipalnego Miasta Wieliczki, a razem pod Opieką obu Naysia
miejscowych Protektorow.

Artykuł 8. Prawo prerentowania na Wielickiego Ple-
bana zostawia się Radzie municipalney.

Tytuł IV.

O podziale terytorium Miasta Wieliczki i jego władze.

Artykuł 1. Całe terytorium Miasta Wieliczki podzielone
zostanie przez Komisarzyow dwoch wysokich Arządow na 6, owo-
bnych oddziałow: rektow; a to w stosunku odwrotnym rozległosci
do ludności, gdyby iednak ludność miasta i terytorium Wie-
liczki pomnożyła się za czas ten tak, żeby w iednym oddziale prze-
chodziła liczbę 2000. głow na ten czas dway Naysi Protektorowie
wyznaczą Komisarzy do zrobienia nowego podziału terytori-
um i Miasta Wieliczki.

Artykuł 2. Administracya każdego oddziału będzie
przy osobnym Woycie i dwoch przywieżnych.

Artykuł 3. Woyt i przywieżni w każdym oddziale będą
mieli dwoiakie obowiązki, pierwszy wykonawac rozkazy i urza-
dzenia Rady municipalney, lub iey Prezydenta, drugi sprawowac
powinności sędziow pokoju.

Artykuł 4. Wzyśkie 5. oddzielnych gminow zosta-
wac będą pod iednym rzędem Rady municipalney, i iey Prezy-
denta a to podług wyraźnego nakazu traktatu Wiedeńskiego za-
wartego 14. Dardziernika 1809.

Artykuł 5. Rada municipalna składać się ma z pię-
ciu Radnych, z ktorych ieden będzie Prezydentem.

Artykuł 6. Przy Radzie municipalney zostawac be-
dzie w rzelka wotadza wykonawcza, i sędziowicza I^{ty} Instancyi.

Artykuł

Artykuł 7. Między Radnych Municipalności będą podzielenie szeregowe obowiązki co do wykonania części rządowych, podług tego iak się to niżej opiszę.

Artykuł 8. Osoby do wyżytkich urzędów tak rządowych, iako i rządowych będą wybierane sposobem iak się niżej opiszę.

Artykuł 9. Na pierwsze pięć lat komisarze dwóch Naj: Protektorów nominować będą osoby do Rady Municipalnej i Prezydenta, która to Rada na ten raz wybierze Woytów i Przewodzących do każdego oddziału.

Artykuł 10. Pdy Woytowie i Przewodzący po oddziałach rozpoczną swoje obowiązki Rada Municipalna na każde zgromadzenie oddziałowe, dla wybrania trzechciu mężów, to jest: z każdego po dwóch.

Tytuł V.

O zgromadzeniach ludu po oddziałach.

Artykuł 1. Każdego Roku będzie trzymane zgromadzenie ludu w iednym tylko oddziale, poczynając od pierwszego, aż do piątego.

Artykuł 2. Porządek oddziałów będzie ustanowiony przez każdy raz naradzie. Rada Municipalna wybierze iedno Obywatelskie dziecie, które z wazonu będzie ciągnąc narwiśka wydziałów. Pierwsze wyciągnięte da pierwszeństwo oddziałowi, i tak aż do piąciu.

Artykuł 3. W każdym oddziale Woyt z Przewodzącymi zrobia listę obywatelską, zapisując w nią wyżytkich Obywateli mających swą dziedzinę posesyją, lub uprawiających Przemysł rzemieślnika, kupca, Artysty, uczonego, i ich synom ile, niż lat 20. zaczęli; do sakrowej listy należeć będzie Pleban i jego wiarygodnie w tym oddziale gdzie się będzie znajdował ich Kowciot.

Artykuł

7

Artykuł 4. Wszyscy takowi Obywatele bądź profesyona-
ci, bądź profesyonisci, bądź ich synowie mają prawo wotowania
na wybor dwóch mężów w swym oddziale, jeżeli mają 20 za-
ręty, jeżeli nie są pod procesem kryminalnym, lub jeżeli nie
popętnili zdradliwego bankructwa.

Artykuł 5. Dla czego diego Obywatele przed rozpoczę-
ciem zgromadzenia obierczego powinna być wyprzed razie muni-
cypalnej okazana i przez nią utwierdzona.

Artykuł 6. Na zgromadzeniu oddziałowem prezyduje
Woyt, i dwa przyjacni są jego konwiliantami z których jeden
mówi trzymać będzie.

Artykuł 7. Co rok dnia 1. Maja zbierać się będzie
zgromadzenie obiercze tego oddziału, na który z kolei wypadnie
podług jego pierwszeństwa przez los ustanowione.

Artykuł 8. W pierwszym i ednak Roku zgromadzenia
obiercze zwolane będą w pięciu oddziałach, każde w pięć dni po
ukończeniu poprzedzającego.

Artykuł 9. Wszyscy mający prawo obierania dwóch
mężów w swym oddziale, mogą się podawać na kandydatów do wy-
boru z warunkiem i ednak 1. aby mieli rok życia 26. zaręty, 2.
aby byli doktorami w Filozofii, Prawie, Medycynie, lub pryncy-
palnie żeby mieli świadectwa z dobrych głównej zena takowe kur-
sa chodzili, i z nich korzyść przez examina okazali.

Artykuł 10. Dla czego Obywatele z innych nawet od-
działow podawać się mogą na kandydatów, byle tylko takowe
przymioty posiadali.

Artykuł 11. Wszelkie elekcye odbywać się powin-
ny przez sekretne wota, po sob takowego wotowania Rada
municipalna raz na zawrte ustanowi i przenie.

Artykuł

Artykuł 12. Ci którzy będą mieli zarobek najwięcej wotow,
zostana tem samem wybranemi.

Artykuł 13. Wybrani dwaj meżowie odbiorą zarwiadcze,
nie od przysiężonego z podpisem jego ręki, i dwóch przyiężnych.

Artykuł 14. Na zgromadzeniach wybierczych o niczem
więcej naradzać się nie można, ani żadnych materji do delibe,
racji wnosić —

Tytuł VI.

O Władzy i Obowiązkach dziesięciu meżow.

Artykuł 1. z każdego oddziału wybrani raz piętnoście
przez lud meżowie, usprawiedliwiony swoy wybor przed Drezdenem,
tem Radą muncypalney, i wykonawcy przed nim, przyiężne na
zachowanie ustaw nadanych miastu od dwóch nay: Prosekto,
row rozpoczyna we powiedzenie na Statuzie Wieliczki i wybie,
ra z pomiędzy siebie iednego na Drezera swych obrad. Wybiera
także dla siebie Sekretarza dożywoćnego, który oraz będzie
Dziarszem sądu kasacyjnego, i dozorcą w rzeklich Aktow De
cecuratuz.

Artykuł 2. Gdy na następnie lata corok losem oznaczeni
wychodzić będą dwaj meżowie z iednego oddziału, a na ich
mieysce wchodzić mają dwaj nowo obrani, przeto nowo przy,
chodzący wykonają przyiężne przed Drezem dziesięciu meżow.

Artykuł 3. Urząd Drezera jest dwuletni. Drezera może
być potwierdzony przez nową elekcyą na następnie lata,
iżeli niewypadnie na niego losem aby z Rady Dzesięciu me,
zow wychodzi. Wybor Drezera przypada dnia 8. Marca.

Artykuł 4. Drezera nowy wykona przyiężne przed
Drezem z urzędu schodzącym. Nowo wybrani dwaj meżowie

z oddziału

z oddziału na który wybór przypada wykonania przywiege przed
Prezorem Rady Dzievicu.

Artykuł 5. Daniewaz wszystkie Urzędy będą nieciolne,
nie, a wszystkie razem zmieniane być nie mogą, prebo: podług
ustanowionego losem pierzeżenstwa oddziałow, nastąpi zmiana
na urzędnihow po oddziałach, tak; że pierwszego oddziału Hoyt
i przywiegni zmienieni zostaną w roku pierwszym, i tak po-
kierując aż do piątego oddziału; potem każdy oddziałowy Urzę-
dnik sprawować będzie swe obowiązki przez lat pięć. Pierw-
szego więc roku Dzievice Mezow przystąpią do elekcyi woy-
ta i Artykułnych pierwszego oddziału, i tak co rok aż do pią-
tego.

Artykuł 6. Dzievicu Mezow co rok obiera jednego Radce
do Rady municypalney, który zasiądzie w tej Radzie na miey-
scu odchodzącego.

Artykuł 7. Dzievicu Mezow raz pierwszy wybiera pię-
ciu Sędziow do Sądu Appellacyjnego, w następnych raz latach
co rok jeden Sędzia z grona Sądu Appellacyjnego wychodzić be-
dzie, a na jego miey sca jeden nowy przez Dzievicu Mezow
wybrany zostanie.

Artykuł 8. Elekcyje wszystkich Urzędnihow co ro-
cznie przypadać będą na dzień 16. Maia, Urzędniocy dobre swe
obowiązki pełniący mogą być potwierdzeni na drugie lat pięć.
Nowo wybrani wykonania przywiege, przed Prezorem Dzievicu
Mezow.

Artykuł 9. Dzievicu Mezow ukonczywszy elekcyje i a-
kie w roku przypadną rozeydają i więcej w tym przedmiocie
zbierać się nie będą aż w roku następującym na tenże sam ter-
min wyiqwszy przypadek opisyany Artykułem 15. tego Tytu-
łu VI.

Artykuł...

Artykuł 10. Wyrocz wyboru wzystkich Urzędników regu-
dowych i sądowych, tak po oddziałach iadko też w Radzie municy-
palney i w Radzie Appellacyjnym obowiazki swoje sprawować
mających; a ktorych wybor do władzy Dzielnicy Mezow iedy,
nie nalezy; zebranie tychże Dzielnicy Mezow będzie sądem
Kasacyjnym, i w tym względzie obowiazki jego niżej opisané
będą.

Artykuł 11. Dzielnicy Mezow mają moc ustanowie-
nia składek publicznych na Obywateli miasta i territorium
Wieliczki, a to w sporob iadko się niżej opiszé.

Artykuł 12. Dzielnicy Mezow corocznie odbierac be-
dą sprawę od Rady municypalney w ogolności i od iey czlon-
kow w szczególności z powierzonych karcemu niniejszemu u-
stawami szczególnych obowiazków.

Artykuł 13. Dzielnicy Mezow nie mogą w niczem
naruszac, odmieniac, rozszerzac, lub wcierniac terenów stey u-
stawy nadaney miastu Wieliczce od dwoch Nag: Protektorow
ale w tem wzystkim iezeliby kiedy warney dostrzebli po-
trzeby, mogą się udać do swych wyzwrzonych Protektorow.

Artykuł 14. Dnia 1. Października zbiorą się Dzielnicy
Mezow na wysluchanie Rachunkow i odebranie sprawy
od Rady municypalney z iey urzędowania. Takowe Rachun-
ki i odebrana sprawa zapisane będą w Protokol na ten ko-
niec utrzymywac się mający, tudzież zarządzenia na iadko
cała Rada municypalna i szczególne iey czlonki zasturą.

Artykuł 15. Gdyby przy wysluchaniu sprawy czlon-
kow Rady municypalney wypadło dać wyrost kary na ktore-
go z Urzędników, wyrost takowy przez Dzielnicy Mezow fero-
wany będzie w tej mierze ostateczny, ktoremu ukarany uledez
jest obowiazanym.

Artykuł.

9

Artykuł 16. Na miejscu odwołanego Urzędnika Dziel-
cu Meżow wybiera natychmiast innego -

Artykuł 17. Pleby Kolołek Rada municypalna uznala
potrzebe iakowey nowej Skladki publiczney, ma na to przygo-
tować projekt i zwolac Dzielcu Meżow postawy od Rady municy-
palney Rada przelozy potrzebe i powody. Rada dzielcu Me-
żow wyznacz y trzech Kommissarzow do wyexaminowania pro-
jektu, którzy dadzą swą opinią o potrzebie przyięcia lub odrzu-
cenia onego poczem Dzielcu Meżow przyięcia do wotowa-
nia na przyięcie lub odrzucenie projektu -

Artykuł 18. Procz Kommissarzow i Radey municy-
palney niewolno nikomu przymawiac się do Projektu, gdy się
znaczenie wotowanie na projekt Radey municypalney ma usta-
pic z drzy deliberacyi -

Artykuł 19. Gdy projekt przyięty lub odrzucony zo-
stanie prosta większością zdań Dzielcu Meżow zamienią we
porozumienie y natychmiast się rozeydą. Rada municypalna wy-
rok ich ludowi ogłosi -

Artykuł 20. Co pol Roku to jest dnia 2. Listopada,
i dnia 2. Kwietnia zbierac się będą Dzielcu Meżow na trzy-
manie Sądu Kaspacyjnego jeżeli nie będzie żadney do rozę-
dzenia sprawy matenczar zapisać tylko list swego zebra-
nia się y rozeyścia, gdy będą sprawy do rozędzenia, w tenże
poty się nie oddalą, póki spraw w regestrze zapisanych nie
odędzą - Komplet w sądzie Kaspacyjnym będzie się składal z
pięciu Meżow. Jeżeli wszyscy będą przytomni, wszyscy w spra-
wie pod sąd przychodzący wotują iedne wotum nad równość
stanowi dostateczną większością w decyzyi równość zdań Prezesa
rozwięznie -

Artykuł

Artykuł 21. Sprawy do Sądu Kasacyjnego przychodzić będą od Sądu Appellacyjnego, i to jedynie w przypadku gdyby wyrok pierwszej Instancji niegwarantował się z wyrokiem Sądu Appellacyjnego, w trybie Albowiem wyroki dwóch Instancji zupełnie z sobą zgodne są nieważne, i sąd Kasacyjny onych wzruszać nie będzie mocen, w przypadku zaś niezgodności dwóch pierwszych wyroków Sąd Kasacyjny sprawę rozprawa, i nowy wyrok wyda, na którym strony przestają obowiązane —

Artykuł 22. Sąd Kasacyjny jest Sędziów pierwszorzędny i drugorzędny Instancji, a to, co do ich urzędowania może ich karać, i od urzędu odwołać, a na miejscu odwołanego obowiązany jest przystąpić do wyboru innego Sędziego, bądź w pierwszorzędny bądź w drugorzędny Instancji.

Artykuł 23. Prawidła postępowania dla Sądu Kasacyjnego przepisane są w kodeksie Napoleona —

Artykuł 24. Domieważ zebranie Dzienięciu Meżow nie jest ustawiczne, i zgromadza się tylko na krótki czas w kilku porach roku, przeto urzędowanie ich będzie bezstałe, Dzienięciu Meżow jako Oycowie ludu i Urzędnicy najpoważniejsi, nie sprawować będą swoich Obowiązków, jedynie z miłości dobra publicznego —

Artykuł 25. Na Sekretarza a razem Pisarza Sądu Kasacyjnego tudzież na Kancellarza wyznaczają się —

Tytuł VII.

O Władzy i Obowiązkach Sądu Appellacyjnego.

Artykuł 1. Każdy Sędzia do Sądu Appellacyjnego wybrany odbierze Akt swej Elekcji i wykona przysięgę przed Prezesem Meżow —

Artykuł 2.

Artykuł 2. Prezewo Sąd Apellacyjnego Rada Dzieściu
cui meżow co rok nominuie albo dawonego potwierdza

Artykuł 3. Kadenye Sąd Apellacyjnego tymane
będa co kwartal racynajac od 1° Stycznia od 1° kwietnia od 1°
Lipca, od 1° Października trwać zaś będa aż do odwołania wry,
wskich spraw -

Artykuł 4. Sąd Apellacyjny nieprzyjmie żadney spra-
wy, ktora wyprzed w sądzie pierwoszey Instancyi odwołana nie była.

Artykuł 5. Sąd Apellacyjny nieodmowi Apellacyi do
Sądu kassacyjnego w żadney sprawie w ktorey prawa Apellacyi
dorwała, lecz kowta sądowe użyć będa na stronie ktora na wy,
roku Sąd przewtać niechciała, jeżeliby ta strona w sądzie
kassacyjnym przegrała -

Artykuł 6. Sędziowie Apellacyjni mieć będa ro,
cney pensyi na każdego Sędziego po 1000 na Prezewa po
1000 na pisanza Aktow i na kancelaryę po 1000
wry wskie kary adiudicata, placone będa do skarbu rządowego,
i sąd nie będzie mocen darować ich stronie przegranej -

Artykuł 7. Kowta Prawne i Aktowe ulozy, i prze-
wze raz na zawrze Rada Dzieściu meżow -

Tytul VIII.

O Władzy i Obowiązkach Rady Muncypalney.

Artykuł 1. Rada muncypalna składa się z pięciu Radcow
z ktorych jednego wybierze na Prezydenta Rada Dzieściu meżow.

Artykuł 2. Urzędowanie Prezydenta i każdego Radcy
jest pięcioletnie -

Artykuł 3. Radca wybrany na Prezydenta wykona Przy-
kaz przed Prezewem 10° meżow, Radcy przed Prezydentem -

Artykuł 4.

Artykuł 4^{ty} Prezydent y każdy Rządca może być powier-
dzonym na swym urzędzie -

Artykuł 5. Rada Muncypalna ma dwie oddzielne wła-
dze i obowiązki, pierwszą jako sądziw pierwszej Instancyi,
drugą jako rządcew Miasta i territorium Pielichów.

Tytuł IX.

O sądzie Pierwszej Instancyi

Artykuł 1. Co do władzy sądowej Rada Muncypalna nie
może przycić do swego sądu żadney sprawy która w przed
sądzie pokoiu nie była roztrząwana, i jeżeli nie będzie mu zdo-
ne razwiadczenie dla czego Strony ugodzić się niechciały.

Artykuł 2. Wszystkie sprawy sądzone być powinny
podług Kodeksu Napoleona, w przypadku tylko gdzieby nie było
wyrażney ustawy w kodeksie, wolno jest Stronom odwołać się
do ustaw Praw Sądziwskich, lub Prawa Rzymskiego -

Artykuł 3. Sporob sądowy zachowany być ma taki,
i taki jest przepisany w kodeksie Napoleona -

Artykuł 4. Wolno Stronom stawac osobiwie lub przez
plenipotentow, wolno mowić w swey sprawie, lub kogo in-
nego na swoje miejsce uprosić -

Artykuł 5. Sąd pierwszej Instancyi jest razem sądem
Cywilnym i Kryminalnym -

Artykuł 6. W sprawie Kryminalney nie wolno żadne-
go Dekretu erekwować który by nie był przez dwie wyższe In-
stancye potwierdzony, i przez Sąd Kasacyjny do Erekcyi za-
lecony -

Artykuł 7. W sprawach Cywilnych gdziekolwiek do ko-
deksu przewala przewtać na wyrodku pierwszej Instancyi erek-
cyi Dekretu następować powinna -

Artykuł 8.

11
Artykuł 8. Sekretarz Rady Muncypalney będzie razem
z wiceprezesa i dowódcą pienuwicy Instancyi i dozorcą wszelkich
Aktów Rady muncypalney.

Artykuł 9. Zarządowy dowódczki Instancyi będą wyda-
wane w imieniu dwoch Naysi: Protektorow, i muncypalności
miasta Wieliczki.

Tytuł X.

O Zarządzie Miasta i territorium Wieliczki.

Artykuł 1. Rada Muncypalna Miasta Wieliczki z naym
Prezydentem jest jedyną władzą wykonawczą. Wszystkie co
się tyczą Zarządu w ogólnosci do niej należy iako to: spokojność,
bezpieczeństwo obywateli i majątkow każdego, pomoc i ratunek,
oświecenie publiczne, ochotliwość i jego cena, dozór
na urzędnikami niezemi. i. t. p.

Artykuł 2. Na ten koniec Rada Muncypalna mieć
będzie pod swym dozorem i zawiadowaniem dochody publiczne
miasta, Pachołkow i Skozów do utrzymania bezpieczeństwa
wewnętrznego, wszystkie ustanowienia iako będą zaprowa-
dzone dla oświecenia publicznego, dla chorych, dla ubogich,
wszystkie więzienia i dom poprawy.

Artykuł 3. Wykonanie Dekretow wszelkiej
Instancyi należy także do Rady Muncypalney.

Artykuł 4. Jeżeliby miasto Wieliczka z okazyi swego
territorium miasta iako sprawy bądź w dystrykcie Warszawskim,
bądź w Galicyi, to Rada Muncypalna przez swego Syndyka
zapierać, i wyroki przyjmować jest obowiązana.

Artykuł 5. Na ten koniec Rada Muncypalna trzy-
mać będzie swe zwycajne posiedzenia na Ratuszu Miasta
Wieliczki co tydzień w poniedziałek, i w piątek nadzwyczajne
za tyle razy, ile tego będzie potrzeba.

Artykuł 6.

Artykuł 6. Powiadzenia poniedziałkowe odbywać się będą
w przemiatach rządowych, piątkowe w przedmiotach sądowych.

Artykuł 7. Wszystkie Intereski, któremukolwiek z Radz
cow powierzone mają być do mocy powiadzeń, rozstrzygane,
i wyciżkowania decydowane.

Artykuł 8. Między pięciu Radzcow dziełi się wykonanie
wzrostkich przedmiotów rządu, jeden wybrany będzie na Pre
zydenta Rady, a ował Radzce miasta, drugi na Administrato
ra wzrostkich dóbr, i dochodów publicznych, trzeci na dozorce
owroiecenia publicznego, czwarty na dozorce wzrostkich przed
miotów należących do Latundiu i pomocy, piąty na Syndyka
i Prokuratora przy wzrostkich sądach trzech Instancji.

Tytuł XI.

O władzy i Obowiązkach Prezydenta.

Artykuł 1. Do Prezydenta należy utrzymanie i dozór
bezpieczeństwa mieyscowego w tym względzie należy do niego,
1° Wzrostka mieyscowa Policya iako to dozór na pachotku,
mu, nad strażami dziennymi, nocnymi, więzienia publiczne i
dom sądowny, owroiecenie miasta w noc, pełnowanie przyia
zdu i wyiażdu za rogatki tudzież onych zamyskanie.

2° Należy do Prezydenta, przestrzeganie pokojności po
wszystkich domach mieszczonych, po Synkoniach, po Karcemach
na kładkach i we wsiach.

3° Przestrzeganie, a żeby ludzie niegromy i podeyrani nie,
byli przechowywani po domach, i aby każdy gospodarz dono
sił mu w przeciągu godzin 12. o przybywającym lub oddalającym
wym się govcu. Niezwolonych i podeyranych kiedy się żadnem
niezwolnoda wiadectwem kaze noty zatrzymać pod o ich
stanie, i ostatniem Mieysca przebywania pewney nie odbierze
wiadomości.

1° Utrzymanie porządku spokojności i bezpieczeństwa na targach i Jarmarkach jest Prezydenta wydziałem wrodzących spor o kupno, lub sprzedaż, odbyta do każdego podkoi klucq, cych się zaś a tym bardziej, bieżących także arestowac, i tych gdyby byli pijanemi do nazajutra w areście zostawi dla rozważenia, trzeciych zaś za zwodaniem Rady natych, miast rozprzezi -

Pod czas Jarmarkow y Targow pachotkom i Lewitorom Policyi najmocniej nad bezpieczeństwem sklepow, kramow i iatek czuwać należy -

Artykuł 2. Do dozoru Prezydenta należy ośchodo, swo publiczne przeto

1° Narażaniem iego będzie utrzymywanie go na placach i Ulicach publicznych w domach zarządzonych nawet prywatnych. On więc tym celem przepisuje wszystkim mieszkańcom miasta i siołowne - Utrzymać nakładem publicznym narzędzia i skutki do zamiatania, wywóżenia śmieci lub błota w lecie, a śniegow i lodow w zimie

2° Do ośchodostwa miasta wiele wpływa utrzymywanie porządne brukow. Przeto Prezydent daie bacznosc, azeby te wszednie były poprawianemi; pilnuie aby Radzca i Karborow miedzki miał zawsze zapas potrzebnego na brukowanie rdanego kamienia rownie iad nieuchronne do tego celu naczynia. W utrzymowaniu brukow będzie miał najszczegolniejszy wozgląd na place publiczne i rzemiezki pzechotne, tak zeby żadnego niebyto zakatka w miescie dokadby iezeli niedroga wozowa tedy przynajmniej sciezka była porządnie brukowana.

Artykuł 3. Utrzymać Prezydent w stanie dobrym wszelkie porządki potrzebne do odwołenia porarow i siołowne do tego powinnowci wszystkim takim mieszkańcom, iadko Urzędniokom i Nigom Policyi przepisuje, sam zaś w czasie poraru orobivie jest przytomnym i przepisanych przez siebie urzędren przestrzega.

Artykuł

Artykuł 4. Kiedy Miasto znacznym Kwartem prowadzić
trąbami Krzywną wodę na dwa publiczne place, żeby się to tak
pełnie dzieło utrzymywało, będzie Prezydenta Staraniem. A
chcąc pomnożyć wygodę i w domach party kulażnych na wzór
Miast zagranicznych porównać będzie za pewną roczną opłatą
prowadzenia wód osobnemi trąbami przez zgdających udzia-
łu ich do domów prywatnych, tak iednak żeby i trąby były
mnieyszego iak głowne kalibru, i nie wiporobie fontann,
ale za pomocą otwierających się kardiow, były na użytki do-
mów uprzekane —

Artykuł 5. Wydać Zarządzenia i Paszporta miesz-
kańcom Miasta i całego Territorium Wieliczki a to bezpłatnie
wiele razy by chcieli wyjeżdżać za Territorium swoje —

Artykuł 6. Lubo dochody Miasta pomnają Propinacya
preceż kiedy ścianstwo uboży mieszkańców czynić będzie
Prezydent a żeby Liczba Synków osobliwie Gorzałki była o-
graniczona, preto raz dobrze przepisany Statut liczbę Syn-
ków do Liczby mieszkańców żeby nie był arbitralnie zmienia-
ny, będzie Prezydenta Staraniem —

Artykuł 7. Prezydent iako pierwszemu w Radzie Muncy,
palney ma następujące prerogatywy —

1° Prezydencie Obradom i ich uchwały, podpisując niemniej
iak wzywać. 2° Wygnacze na wydalcki do Skarbu publicznego.
wzywać wyroki Sądu pierwszey Instancyi; wydać exeku-
cyę wyrokom nierapzellowanym lub Dekretom Sądu Appella-
cyjnego, jeżeli od niego do Sądu Kasacyjnego nie apzellowano,
niemniej każdemu wyrokowi Sądu Kasacyjnego, nie wda-
jąc się bynajmniej w jego rozpoznanie, dopełniać tylko Dekretu
wyzszy Instancyi, który do niego odestanym został —

2° Podpisanie wszelkie kontrakty ugodzone na Radzie Muni-
cypalnej a przez Syndyka utworzone i w prowadza do Posre-
stwy tych którzy na iadq realnośc kontrakt otrzymali -

3° Na wszystkich licytacyach przysięgi i takowe podpisanie

4° Wszelkie Plenipotencye w interesach które mają być
w imieniu miasta czynione podpisanie i słowownie do zap-
ięcia uchwały Rady Muni-
cypalnej zawoładza -

5° Prezydent w każdym udziale ma do swojej pomocy brachia
wykonawcze w woystach i Dziurżonych nie mniej Dewizo-
now Policyi -

6° Wzywa w każdym potrzebie Radę Dziurżow męzow ile
kroć wypadnie konieczność do uchwalenia nowych ustaw.

Tytuł XII.

O Radcy Skarbowym który ma poruczony Doroz Dobr i do-
chodow miasta Wieliczki

Artykuł 1. Jeden z Radnych wybrany będzie przez Radę
Muni-
cypalną do Administracyi i dozoru dobr, i dochodow mia-
sta Wieliczki -

Artykuł 2. Majq w dozorzę Skarb miasta, chociaż ka-
ja większa będzie za 2° Kluczami powinien Radca Skarbu
bydz dobrze owiadly i rownie z Radcą drugim któremu klucz
drugi będzie powierzony odpowiedzialny -

Artykuł 3. Będąc skrozem dochodow publicznych będzie
miał dozoz tego wszystkiego co jest majątkiem bezporzecz-
nym Muni-
cypalności Wielickiej; dla czego Browary, Kopalnie,
bqdz Regalium, bqdz Kamieni do budowania Cegielnie, Ra-
tawz Domy na wieczną dzierżawę wzięte, składy Materya-
łow budowlanych Młyny wodne lub wietrzne, mosty i Bru-
ki, gozcince przez territorium idące grunta nawet w Wie-

czny

czyny czynne wypuszczone są jego stary pomiarone.

Artykuł 4. Odbieranie w przepisanych kontraktami
czasach w wszelkich czynach i sumach dzierżawnych niemniej podat-
kow i akcie porostana i składek gdyby tych Rada dżerżaw
miejow urnata potrzebę do Radey skarbu nalezy. Na ode-
brane dawanie przez niego kwitow i zapisywanie w dzien-
nik kasy jest jego obowiązkiem.

Artykuł 5. Wydatki na Denyge Elatem przepisane
na wszelkie zakłady i porządki są wydziałem Radey skar-
bu, ktorych iednack inaczej czynić nie będzie mozen ty lko
za Asygnacyą Prezydenta za kontrolowaną przez Syndyka
i to zawrze słownie do Rezolucyi Rady więkztowia głowow
uchwaloney.

Artykuł 6. Projekt kontraktow mających się z kim,
kolwiek i o co kolwiek zawierac zawrze za porozumieniem
się z Syndykiem od Radey skarbu będą Radzie Muni-
cypalney pierwey przedstawione. Przez ktory dopiero wa-
runki potwierdzone na sezyji upowaznia do do zamknięcia
z stronami wretelnego kontraktu, ktory na koniec przez
Prezydenta podpisany zupełną moc odbierze.

Artykuł 7. Kasa mniejza niewięcej nad 1000. wy-
nosząca będzie za kluczem Radey skarbu, z ktorey nieuchron-
nie i codzien zdartaiace się wydatki czynić będzie tak iednack
porządnie wszelkie odchod pieniężny w dziennik weiqgany
i udowodniiony byde ma, iżby Rada na każde ządanie Ra-
dy municypalney mogł dożyć czynne dac' Homaczenie.

Artykuł 8. Wszelkie Rezeraty tyercze się jego obowiąz-
kow od siebie wypracowane Rada skarbu Radzie Muni-
cypalney czytac' będzie, ktore więkztowia głowow mają
byde decydowane.

Tytul.

14

Tytuł XIII.

O Radcy Edukacyjnym któremu jest poruczony doktor nad
zakładami oświecenia Państwowego —

Artykuł 1. Przedstawiać będzie Radzie na przelozonych
szkol ludzi z nauki, religii i Obyczajow znanych i niewątpliwe,
mi świadectwami opatrzonych —

Artykuł 2. Dawać będzie bacznosc tak na doktor, przez
przelozonego szkol i tak na nauke i obyczaje Nauczycielow, kto,
czy gdyby się opuścotali, albo gdyby ich Obyczaje staly się po-
deyrzanemi lub gowzącemi, sam wydroczajacego ostrzeze
tagodnie, gdyby to nie skutkowało wezwawszy na Radę zgro-
madzenia szkol przelozonego, szkol i Profesorow w ich
wrytomnowi ostrzeze oboje zbaczajaca z drogi Obowiazkow
ostrezenie zapisze w Protokole zgromadzenia — Na koniec
gdyby i to dobrego nieprawilo skutku domierville Radzie Mu-
nicipalney o potrzebie oddalenia gowzącego —

Artykuł 3. Bedzie strozem Ustaw dla uczacych i uczę-
cych się, i takie dla nich beda przez Radę Muniępalną przepi-
saneio kazdym ich niepełnieniu najprzod owoy ostrzeze pry-
watnie, potem w Radzie zgromadzenia, na koniec domierville
Radzie Muniępalney —

Artykuł 4. Jego staraniem będzie czuwać, żeby Nau-
czyciele dobrymi raczey sposobami niteli surowemi z ucznia,
mi postępowali, przeto będzie oddalał wszelkie kary nie
stosowne do wieku i Stanu uczniow —

Artykuł 5. Nadgrody z oszczędných składek przez
Radę dziesięć na cel edukacji ustanowić się mających wy-
znaczone przy koniczących się rocznych popisach między
silniejszyich i obyczajniejszyich rozdawać będzie —

Artykuł 6. Ile razy popisy szkolne przypadną
Radca Edukacji na nich znaydować się będzie o których

III

od Prełożonego Szkoł ostreżanym być ma, i sam dopilnuie, aby odpowiadający nie na pamięć, ile być może, ale na rozum swe dawali odpowiedzi. Między uczniami Klasy wyśszych postrzegac będzie Młodzienców z najlepszym talentem, i statkiem o których Rada Miejska doniesie, a ta zaradzi, a żeby takowi do Gymnazyów byli odsyłani, albo przez majątniejszych Rodziców, albo przez Radę Miejską na Stypendya które z Składek Obywatelskich jedno, a drugie z Skarbu publicznego Miasta póty ich dochodzić będą, póki się Miastu swemu talentami i uślugą niewywdzięca.

Artykuł 7. Między takimi Stypendyami ma być ieden przeznaczony do nauki prawa, drugi do sztuki Lekarskiej, lub Chirurgicznej na wzór Miast Litwy Warszawskiego, i niemi Rada Edukacyjna opiekować się będzie.

Artykuł 8. O stanie nauk uczących i uczących się winien będzie Rada Miejska porządne Raporta w końcu Roku szkolnego składać.

Artykuł 9. Podyby były jakie pensye po mieście do tego Dorozu razem z Prełożonym Szkoł będą należeć. Rownie i druga Szkoła początkowa którą dla Rozległości Wielkiej mogła być na mieszkanie założona, nie mieć domy partykularne swaczek które się w małych miastach zwykły trzymać. O stanie uczących i uczących się dawać będzie sprawę Rada Miejska.

Artykuł 10. Dorozamiewać się będzie z Prezydentem iako prełożonym Policji aby w obywatelach tak uczących iako uczniów osobliwie w publicznych miejscach miał iść najdo kładniejsze wiadomości.

Tytuł XIV.

O Radcy Zdrowia i zarządow ludzkości cierpiacej.

Artykuł 1.

Artykuł 1. Obowiązki tego Rządy będą dwoma:
 prawdziwie Lekarskie i Polityczne -

Artykuł 2. W pierwi szym to jest w Lekarskim wzglę-
 dzie do Rządy zdrowia należą -

1° Wiadomość o wstecznych się Epidemiach i im zara-
 zzenie skuteczne przez użycie Lekarzy i datnych -

2° Dozor nad Urzędnikami zdrowia i pełnieniem ich Ob-
 wiązków nad Akuszerekami -

3° Dopilnowanie w periodycznych czasach w akcyjnacyi.

4° Dozoru i wizytowanie z Doktorem Apteki -

5° Szpitale i fundusze Miłosierdzia tego nay bliższemu
 dozorowi są powierzone -

6° Examinacje kwa repta -

7° Raturnek spieszny obmyśla dla zagorzałych, utopio-
 nych i uduszonych -

Artykuł 3. W względzie Policyi medycerney ogolney
 będzie Rządy zdrowia Staraniem -

1° Utrzymywanie Drożdżotu zmarłych i gatunków
 Chorob a to w celu -

a) Żeby determinował czas pogrzebu lub potrze-
 by exenteracyi -

b) Układania z tą listy Chorob szeregolney ja-
 nuiących -

c) Dania Opinii czyli i ktore sprawy powinny
 być zabronione do sprzedawcy po umarłych.

Artykuł 4. W względzie Policyi szeregolney ochronie
 nia Mięsa od Chorob i zarazy, będzie w szeregolnym mia-
 ranu -

1° Dostrzeganie gatunków mięsa z iadkich bydlat, i z
 których oholie kupione wystawione jest na sprzedaż w Sat-
 kach -

2° Pilnowanie żeby Chleb był z zdrowey mąki y dobre pieczony —

3° Czyli Przyby nowzone na Targ są dobrego gatunku, czyli za pietrużkę lub pafternak nie nowzą kobiety przez omyłkę roslin podobnych a nad to szkodliwych i. t. p.

4° Nie dozwole sprzedazy nie dojrzałych owocow —

5° Dochodzić będzie czyli ryby, lub raki nie są posnięte na sprzedaz nowzone —

6° Lownie potrzebne będzie czyli napoje iako to wino, Porzalka, piwo nie są fabrykowane —

Artykuł 5. Z względu na zdrowie przekładać będzie Przewydziałowi swoje uwagi tyżące się ochodowia Miasta.

Artykuł 6. Nie mniej ostrzegac będzie Przewydział o zagrażającym niebezpieczeństwie albo bliźkiej ruiny domu, albo niezdrowego miejsca. We wszystkie wzmiankowane tyżące się Policji Lewiterowie Policji powinni jego rozporządzenia wykonywać, i co im było ralecone wieść nie Radey zdrowia donosić —

Artykuł 7. W koncu Roku porządzi Rada zdrowia Raport i ten Radei Muncyjalney odda, o liczbe umarłych i wrodzonych, o gatunku w upłynionym Roku panujących chorob o wieku największym zmarłych Stanow o nadzwyczajnych porodach i. t. p.

Tytuł XV.

O Radey Syndyka czyli Plenipotencie Miasta.

Artykuł 1. Archiwum i Przywileje Miasta rownie iak Hipoteka wszystkie Realności nieruchomych Obywatelow Wieliczki, pod Syndyka są zwierzchnim dozorem —

Artykuł 2. Uktadanie Kontraktow w spólnie z Radeą Skarbowym o wszystkie tak dozwolone iak wieczne

Dziękuję

Orientawy Realności Miasta do niego należą -

Artykuł 2. Pilność żeby tak Nadia iak Kapitały
Municipalności i sierob były na pewnych Possefjach
zachipotekowane -

Artykuł 4. Dzielkowiek i ilekolewiek razy wypadnie
bronić całości fundurku lub prerogatywo Municipalności
Miasta Wieliczki będzie ich bronił iak naggorliwiey, chro-
niąc się niepotrzebnego pieniactwa; Drżeto Akcyę wydawac
na wydane odpowiadac do wyższych Instancy i Appellowac,
podrozę w celu obrony Intereswu powrzechnego za zleceniem
Rady Municipalney odbywac; i wżę Akco co Rada zaleci
i co dobro Miasta wymaga czynić naggłównieyszym będzie
Syndyka obowiązkiem -

Artykuł 5. Wzrelkie Korrespondencye na radzie
uchwalone a z Intereswu Municipalności wynikajace do
Radzcy Syndyka należą -

Artykuł 6. Pilnowac będzie naggmoeniey dopetnie,
nie wzrelkich obowiazkow tak urzędnikow w S. Sekcyach,
iako i wżę Akkich subalternow Magistratu -

Artykuł 7. Wczymby kolwiek dostregł ztama,
nie ustawy dla Miasta Wieliczki o tem wczernie Radę Mu-
nicipalnąscię uwiadomi, żeby ta zaradzita zawczasu utrzy-
maniu ich nienaruszoney całości -

Artykuł 8. Sierot owobliwie ubogich będzie pier-
wzym w Radzie opiekunem, dla czego naggmoeniey nad opie-
kunami od Rady wyznaczonemi czuwać będzie żeby swoje
obowiazki petnili, nieczuty, i niedbalych doniesić a Ra-
da Municipalna albo ich skarać, i ukarac, albo innych na
ich miejsee ustanowić -

1787
The first of the year was a very
cold one, and the snow lay
on the ground for several
weeks. The crops were
very poor, and the
people were in want of
food. The winter was
very severe, and the
people suffered much
from the cold. The
spring was very wet,
and the crops were
spoiled. The summer
was very hot, and the
people suffered much
from the heat. The
autumn was very dry,
and the crops were
spoiled. The winter
was very severe, and
the people suffered
much from the cold.

II

